

ЗВІТ
ЗАВІДУВАЧА КАФЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА
ФІЛОСОФСЬКОГО ФАКУЛЬТЕТУ ХАРКІВСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені В. Н. КАРАЗІНА,
ДОКТОРА ІСТОРИЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА
ЧОРНОГО ДМИТРА МИКОЛАЙОВИЧА
за 2018–2019 навчальний рік.

1. Робота з кадрами

1.1. Склад кафедри (кількість осіб та ставок): загальна кількість науково-педагогічних працівників – 21 (16,1 ставок); кількість докторів наук, професорів – 6 (3,5); кількість кандидатів наук, доцентів – 14 (12,1); кількість викладачів без наукового ступеня – 1 (0,5); процент навчально-педагогічних працівників з науковими ступенями – 95,2%, зокрема докторів наук – 19%, кандидатів наук – 76,2%; кількість аспірантів – 1.

1.2. Підвищення кваліфікації. Доцент Серьогіна Н.С. проходила підвищення кваліфікації 01.11- 28.12. 2018 р. на кафедрі політології (свідоцтво №1184).

Захист дисертацій: ст. лаборант Боженко А.О., 18.01.2019 р., ХНУ імені В.В. Каразіна, Вчена рада – Д 64.051.10, кандилат історичних наук; викладач Нестеренко В.О., 25.01.2019 р., ЗНУ, Вчена рада - Д 17.051.01, кандидат історичних наук.

В рамках реалізації «Стратегії розвитку Каразінського університету на 2019-2025 роки» отримав сертифікат знання англійської мови рівня B2 ст. викладач Р.Ю. Казанков.

1.3. Наявні проблеми та шляхи їх вирішення.

Добиватися повного виконання графіку підвищення кваліфікації викладачів кафедри. Сприяння випускникам аспірантури та пошукачам у підготовці до подання їх робіт до спеціалізованих вчених рад.

2. Результати науково-інноваційної діяльності і роботи з комерціалізації результатів НДР

2.1. Монографії, видані за рішенням Вченої ради Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Домановский А. Н. Загадки истории. Византия. Харьков: Фолио, 2018. 384 с. (20 д. а.) (Рекомендовано до друку Вченою радою історичного факультету).

2.2. Загальна кількість публікацій – 33 (з них: 2 – монографія, 1 – навчально-методичні матеріали, 18 – публікації у фахових виданнях, 11 – тези).

2.3. Відомості щодо всеукраїнських конференцій, проведених на базі Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, що були організовані кафедрою.

Кафедрою організовано 2 наукових міжнародних та всеукраїнських конференцій (у співпраці, зокрема з кафедрами університетського консорціуму). Зокрема «1918 рік в історії Центрально-Східної Європи: до 100-річчя проголошення незалежності УНР та 100-річчя відродження

Польської державності» (27-28 вересня 2018 р.) та III конференція із серії «Теоретичні та прикладні аспекти біографістики: до 240-річчя від дня народження Г.Ф. Квітки-Основ'яненка» (29 листопада 2018 р.).

2.5. Організація наукової роботи студентів та її результати.

Міждисциплінарний науковий семінар з урбаністики, керівник – доц. Чугуєнко М. В. (інформація на сайті: Американське місто очима харківської студентки: особливості міського життя у США, 12 листопада 2018 р. (http://philosophy.karazin.ua/ua/kafedra/news_ua/news_92.html)) ; Єдність несхожого. До історії вулиці Конторської, 26 листопада 2018 р. (http://philosophy.karazin.ua/ua/kafedra/news_ua/news_95.html); «Політика та публічний простір», 25 березня 2019 р. (http://philosophy.karazin.ua/ua/kafedra/news_ua/news_101.html); Китайське місто-фабрика, 2 квітня 2019 р. (http://philosophy.karazin.ua/ua/kafedra/news_ua/news_102.html); Інше обличчя реклами: як нами маніпулюють, 14 травня 2019 р. (http://philosophy.karazin.ua/ua/kafedra/news_ua/news_104.html); «Нові мотиви в архітектурі Риму періоду принципату», 21 травня 2019 р. (http://philosophy.karazin.ua/ua/kafedra/news_ua/news_106.html); «Безхатні тварини в екосистемі Харкова: досвід, проблеми, перспективи», 28 травня 2019 р. (https://m.facebook.com/ukr.urb/photos/a.157095761622620/330643057601222/?type=3&source=48&ref=page_internal)

Викладачі кафедри підготували та провели перший етап XIX Конкурсу з української мови імені Петра Яцика серед студентів непрофільних факультетів (листопад 2017 р.). Доц. Р.С. Мариняк підготувала учасницю II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» студентку 2 курсу факультету МЕВ і ТБ Прилуцьку Дар'ю Андріївну, яка посіла V місце.

2.6. Наявні проблеми та шляхи їх вирішення.

Добитися залучення більшої кількості викладачів кафедри до керівництва науковою роботою студентів, заохочувати студентів до публікації у Віснику кафедри Серія «Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки».

3. Результати роботи із забезпечення якості освіти

3.1. Відомості про загальне та навчальне навантаження кафедри, середнє навантаження на 1 ставку науково-педагогічних працівників (НПП).

Загальне навчальне навантаження складало 9658 години; кількість ставок – 16,1 ст.; середнє навантаження на ставку – 600 годин.

3.2. Розвиток матеріальної бази навчального процесу.

3.3. Ліцензування та акредитація напрямів і спеціальностей підготовки фахівців.

Кафедра, викладачі якої працюють на всіх факультетах університету, брала участь у підготовці документації для проведення ліцензування та акредитації на факультетах, що проходили її протягом 2018-2019

навчального року, а також у підготовці пакету документів для освітньої програми «Урбаністичні студії» на філософському факультеті.

3.4. Запровадження нових навчальних дисциплін (надати список, прізвища викладачів-розробників).

Кафедрою розроблено освітньо-професійну програму «Урбаністичні студії» першого рівня вищої освіти за спеціальністю 034 «Культурологія». У 2018/2019 навчальному році вперше здійснено набір на денну форму навчання за цією освітньою програмою, а у 2019/2020 навчальному році здійснено набір на денну і заочну форми навчання. Метою програми є всебічна підготовка фахівців, здатних досліджувати й організовувати проживання і діяльність людини в містах різних типів, налагоджувати взаємодію різних елементів міського організму, застосовувати адаптаційні практики, здатних розглядати місто як соціокультурний організм.

Викладачами кафедри розроблено оригінальні авторські курси, що пропонуються студентам університету за вибором як міжфакультетські:

№ п/п	Назва дисципліни	Курс	Семестр	Викладач
1.	Повсякденне життя міського населення (друга половина XIX – поч. XX ст.)	2,3	весняний	Чорний Дмитро Миколайович, доктор історичних наук, професор, зав. кафедри українознавства, d.chornyi@karazin.ua
2.	Екскурсійна справа	3	весняний	Аксьонова Наталя Володимирівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри українознавства, 707-51-92
3.	Основи редакторської роботи з текстом перекладу	2,3	осінній, весняний	Курушина Марина Анатоліївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри українознавства, 707-51-92
4.	Менеджмент соціальних та мистецьких проектів в міському середовищі	2,3	осінній	Нестеренко Вікторія Олександрівна, кандидат історичних наук, викладач кафедри українознавства філософського факультету, 707-51-92
5.	Соціальні діалекти (арго, жаргон, сленг)	2,3	осінній	Редько Євген Олександрович, кандидат філологічних наук, доцент кафедри українознавства філософського факультету, електронна пошта: yevhen.redko@karazin.ua; сторінка на сайті кафедри: http://philosophy.karazin.ua/ua/kafedra/staff_ua/redko.html
6.	Основи літературного редагування	2,3	весняний	Редько Євген Олександрович, кандидат філологічних наук, доцент кафедри українознавства філософського факультету, електронна пошта: yevhen.redko@karazin.ua; сторінка на

				сайті кафедри: http://philosophy.karazin.ua/ua/kafedra/staff_ua/redko.html
7.	Історія української державності	3	осінній	Танцюра Василь Іванович, доктор історичних наук, професор кафедри українознавства, 707-51-92
8.	Історія Слобідської України	3		Танцюра Василь Іванович, доктор історичних наук, професор кафедри українознавства, 707-51-92
9.	Міжнародні та міжкультурні комунікації в Українській державі (XX – XXI ст.)	2	весняний	Філатова Ольга Євгенівна, кандидат історичних наук, старший викладач кафедри українознавства філософського факультету, olga.e.filatova@karazin.ua
10.	Новітня історія України	2	осінній	Філатова Ольга Євгенівна, кандидат історичних наук, старший викладач кафедри українознавства філософського факультету, olga.e.filatova@karazin.ua
11.	Теорії націоналізму	2,3	весняний	Чугуєнко Михайло Віталійович, кандидат філософських наук, доцент кафедри українознавства, 707-51-92
12.	Історія сучасного світу	2,3	осінній, весняний	Потоцький В'ячеслав Петрович, кандидат історичних наук, доцент кафедри українознавства, 707-51-92
13.	Історія сучасного світу	2,3	осінній	Куліш Сергій Миколайович, доктор педагогічних наук, професор кафедри українознавства, 707-51-92
14.	Чорноморський регіон у процесі формування українського національного простору в XIX – на початку XX століття	2	весняний	Казанков Роман Юрійович, кандидат історичних наук, старший викладач кафедри українознавства, romankazankov@karazin.ua
15.	Мистецтво мовлення	2,3	осінній, весняний	Семененко Валерій Іванович, кандидат історичних наук, професор кафедри українознавства, 707-51-92
16.	Українська демонологія	2,3	осінній	Шмалько Андрій Валентинович, кандидат історичних наук, доцент кафедри українознавства, 707-51-92
17.	Громадянська війна в Україні (1917-1921 рр.).	2,3	весняний	Шмалько Андрій Валентинович, кандидат історичних наук, доцент кафедри українознавства, 707-51-92
18.	Етнонаціональні конфлікти: вчора, сьогодні,	2,3	осінній	Серьогіна Наталія Сергіївна кандидат історичних наук, доцент кафедри українознавства, 707-51-92

	завтра			
19.	Діловий етикет	2,3	осінній	Мариняк Руслана Степанівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри
20.	Сучасна українська література	2,3	весняний	Мариняк Руслана Степанівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри

3.5. Робота з вступниками, профорієнтаційна активність були сконцентровані на реалізації пункту «Абітурієнт Каразінського» «Стратегії розвитку Каразінського університету на 2019-2025 роки». В її рамках здійснювалися такі заходи:

1. Проведення майстер-класів із складання ЗНО з «Історії України» та «Української мови» доцентами Н. В. Аксьоною, Р. С. Мариняк, Є. О. Редьком в рамках роботи університетського ЦДО, Регіонального центру із проведення ЗНО та під час днів відкритих дверей в університеті.
2. Здійснено розробку і інформаційне наповнення, оновлювання і підтримку роботи сторінки кафедри українознавства на сайті філософського факультету у межах доменного поля університету (<http://philosophy.karazin.ua/>), сторінки кафедри українознавства у соціальній мережі [facebook.com](https://www.facebook.com/Philosophy.Karazina/) (відповідно: <https://www.facebook.com/Philosophy.Karazina/> та <https://www.facebook.com/ukr.study.department/>), інстаграм та телеграм (@ukr_urban) та сторінки Вісника Харківського національного університету серія «Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки» та сайті університету (<https://periodicals.karazin.ua/ua/history>). Регулярно здійснюється наповнення розділу кафедри у межах електронного репозитарію Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. (Доц. А.М. Домановський, ст. викл. Р.Ю. Казанков, к.і.н. А.О. Боженко, викл. В.О. Нестеренко, доц. А.В. Шмалько).
3. Організація та проведення конкурсів робіт членів МАН з «Українського літературознавства» (доц. Р.С. Мариняк), релігієзнавства (зав. каф. Д. М. Чорний).
4. Організація та проведення міжнародних учнівських конференцій (доц. А.М. Домановський).
5. Проведення профорієнтаційних зустрічей в школах Харкова, Харківської, Сумської, Полтавської областей (доценти Р.С. Мариняк, Н.В. Аксьонова, М.В. Чугуєнко, проф. В.І. Танцюра, викл. О. Є. Філатова).
6. Підготовка та видання нових буклетів освітньої програми «Урбаністичні студії» (проф. Д.М. Чорний, викл. В.О. Нестеренко).
7. Організація новітніх інтерактивних заходів профорієнтаційної роботи (викл. В.О. Нестеренко, доценти А.М. Домановський, А.В. Шмалько).
8. Виступи у засобах масової інформації (Обласне радіо, програма «Піфагорове дерево» – зав. каф. Д.М. Чорний, доцент Аксьонова Н.В. – 19 грудня 2018 р., 16 грудня 2018 р.)

Зокрема доц. Аксьонова Н. В. :

1. з 15 жовтня по 1 березня проводила заняття з Історії України для абітурієнтів ЦДО.
2. 17 лютого 2019 р. проведено два майстер-класи в рамках Дня відкритих дверей університету «Як скласти ЗНО з історії України за 10 кроків» та розповсюдила буклети нової спеціальності «Урбаністичні студії», створено базу даних з осіб, які можуть бути потенційними абітурієнтами
3. 14, 21 березня, 4, 11, 18, 25 квітня проведено (і буде проведено) виїзні майстер-класи «Як скласти ЗНО з історії України за 10 кроків» у школах № 1, 2, 3, 4, 5, 6, смт. Первомайський, розповсюджено буклети спеціальностей «Культурологія», «Філософія», освітньої програми «Урбаністичні студії»;

Доц. Мариняк Р. С. :

1. 09 січня 2019 року у м. Лубни Полтавської області провела семінар-практикум «ЗНО як складова системи забезпечення якості освіти. Українська мова і література» для учнів 11 класів - переможців II етапу конкурсу «Ми є. Були. І будем ми. Й Вітчизна наша з нами!» і для викладачів української мови та літератури міста Лубни та об'єднаної громади Засулля (Полтавська область).
2. 14 лютого 2019 р. взяла участь у роботі «Семінару-практикуму викладачів української мови та літератури, історії України, математики закладів професійної (професійно-технічної) освіти». Захід відбувся у ДПТНЗ «Сумський центр професійно-технічної освіти». Для учнів ПТНЗ вела майстер-клас з проблем проведення ЗНО-2019. Водночас провела профорієнтаційну роботу: ознайомила учасників заходу з можливостями здобуття вищої освіти на філософському факультеті, роздала проспекти, що дають вичерпну інформацію про освітні програми, основні напрями навчання на філософському факультеті тощо.
3. 27 лютого 2019 року взяла участь у роботі семінару-практикуму «ЗНО як складова системи забезпечення якості освіти. Українська мова і література», проведеного для викладачів української мови та літератури міста Полтави та Полтавської області. Захід відбувся на базі Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка (ПолтНТУ). Також провела профорієнтаційну роботу: ознайомила учасників заходу з можливостями здобуття вищої освіти на філософському факультеті ХНУ імені В. Н. Каразіна (магістратура), роздала проспекти, що дають вичерпну інформацію про освітні програми, основні напрями навчання на філософському факультеті тощо.
4. З 25 березня по 30 березня 2019 року в межах роботи гуртка «Українське літературознавство» при КЗ «Харківське відділення малої академії наук» для учнів 9-11 класів – переможців II етапу конкурсу наукових робіт МАН провела серію тренінгів з української літератури. Також провела профорієнтаційну роботу: ознайомила учасників заходу з можливостями здобуття вищої освіти на філософському факультеті, роздала проспекти, що дають вичерпну інформацію про освітні програми, основні напрями навчання на філософському факультеті тощо.

Доц. Редько Є.О. 17 лютого 2019 р. проведено два майстер-класи в рамках Дня відкритих дверей університету «Як скласти ЗНО з Української мови і літератури за 10 кроків» та розповсюдила буклети нової спеціальності «Урбаністичні студії», створено базу даних з осіб, які можуть бути потенційними абітурієнтами

Доц. Домановський А. М.

1. Впродовж навчального року працював над розміщенням відповідних матеріалів на сайті філософського факультету та сторінці кафедри українознавства. Див. сайт філософського факультету за посиланням: <http://philosophy.karazin.ua/>

2. Розміщував відповідні інформаційні матеріали на сторінці філософського факультету у соціальній мережі facebook.com. Див. сторінку філософського факультету за посиланням: <https://www.facebook.com/Philosophy.Karazina>

3. Розміщував відповідні інформаційні матеріали на сторінці кафедри українознавства філософського факультету у соціальній мережі facebook.com. Див. сторінку кафедри українознавства філософського факультету за посиланням: <https://www.facebook.com/ukr.study.department/>

4. Створив і розпочав наповнення телеграм-каналу філософського факультету на платформі <https://web.telegram.org>. Див. за посиланням: <https://t.me/philosophykarazin>

5. Взяв участь в організації та проведенні XVIII-ї Міжнародної учнівської конференції «Різдвяні читання» наукового товариства «Нартекс» (25 січня 2019 р.) (член організаційного комітету та керівник секції «Історія України»). Серед учасників конференції, учнів та вчителів, було поширено інформаційні матеріали про філософський факультет, кафедру українознавства, освітні програми факультету, зокрема програму «Урбаністичні студії».

6. Розпочав підготовку до укладання договору про співробітництво з кількома школами м. Харкова та Харківської обл.

Викл. Нестеренко В.О.

1) Організувала і провела квест «Філософські мандри» 21 березня 2019 р. У заході взяли участь учні 10-11 класів шкіл Харкова № 77, 15, Гімназія «Вересень», ліцей №45, Безлюдівський юридичний коледж, які отримали змогу не тільки проявити свої інтелектуальні здібності, але й познайомитись з освітніми програмами, які пропонує філософський факультет. Усі учасники (34 особи) отримали цінні подарунки від факультету.

2) У лютому та березні 2019 р. проведено лекції «Вступ до урбаністичних студій» у 10 та 11 класах ХСШ № 11 та ХЗШ № 128. З вересня 2018 р. До кінця травня 2019 р. на кафедрі українознавства проводився гурток «Урбаністичні студії» для школярів (3 учні).

3) Здійснюється модерація сторінок кафедри українознавства в Facebook та в Instagram @ukr.urban, які популяризують освітню програму «Урбаністичні студії».

4) До червня 2019 р. планується розмістити профорієнтаційні матеріали в українських інтернет-виданнях «Хмарочос» та «Гурт» про освітню програму «Урбаністичні студії».

Очікувані результати всіх заходів – виконання ліцензійного обсягу на вступ абітурієнтів у 2019 р.

Проф. Танцюра В.І.

Проведено презентацію освітньої програми «Урбаністичні студії» в школах №1 та №5 м. Охтирка.

Ст.викладач Філатова О.Є.

Проведено презентацію освітньої програми «Урбаністичні студії» в ХЗОШ №58.

Доц. Чугуєнко М.В.

Профорієнтаційна бесіда про освітню програму «Урбаністичні студії» Харківської гімназії № 12. Зібрано списки зацікавлених абітурієнтів.

3.6. Видання підручників та іншої навчальної літератури (з грифом МОН України та без грифу МОН України) (надати список).

№ з/п	Автор	Назва видання	Назва видавництва, місце та рік видання, кількість сторінок	Вид видання (підручник, навчальний посібник, словник, довідник, методична література)	Примітка
1.	Аксьонова Наталія Володимирівна, Скирда Ірина Миколаївна	Історія України+Всесвітня історія. 10 клас: рівень стандарту. Зошит для поточного та тематичного контролю	Харків: Видавничий дім Весна, 2018, 104 с.	Навчальний посібник	

3.7. Забезпечення навчальних дисциплін електронними навчальними ресурсами, розміщеними на сайті університету (плани та програми, електронні версії підручників, навчальних посібників, лекційні презентації, матеріали для самостійної роботи студентів, завдання для самоконтролю, приклади екзаменаційних білетів тощо).

Всі навчальні курси, що викладаються кафедрою, забезпечені необхідним набором матеріалів, розміщених на сторінці кафедри сайту філософського факультету в рамках реалізації завдань розділу «Електронне навчання» «Стратегії розвитку Каразінського університету на 2019-2025 роки».

3.8. Розвиток кафедрального веб-сайту.

Впродовж 2018/2019 навчального року на сторінці кафедри українознавства (перехід – з сайту філософського факультету за посиланням: <http://philosophy.karazin.ua/ua/kafedra/ua.html>) виконано таку роботу:

1. Оновлено інформацію про персональний склад кафедри в цілому та персональні сторінки всіх викладачів кафедри.
 2. Регулярно, в середньому двічі на місяць, оновлювалися новини кафедри інформацією про проведені та заплановані кафедрою заходи.
 3. Наповнено відповідною інформацією сторінки про наукову роботу кафедри, навчально-методичні та наукові видання кафедри. Кожному виданню присвячено окрему сторінку з його анотацією, фото обкладинки та інформацією про зміст. Кілька видань розміщено у повнотекстовому варіанті.
 4. Окремо на сайті подано повнотекстові електронні версії усіх Вісників кафедри, Серія «Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки».
 5. За активної участі викладачів кафедри створено сторінки з анотаціями та програмами нормативних курсів та курсів за вибором, що викладаються на кафедрі.
- 3.9. Контроль якості навчального процесу, аналіз проведення відкритих занять.

Викладачами кафедри проведено 18 відкритих заняття. Кожне відкрите заняття проходило обговорення на засіданнях кафедри під часу звіту викладача. Завідувачем кафедри також відвідано лекції, семінари, заліки та іспити 9 викладачів. На кафедрі ведеться журнал обліку взаємовідвідувань занять.

3.10. Оновлення форм і методик викладання.

На кафедрі українознавства розроблені та впроваджені протягом року 8 методичних розробок в рамках курсів та спецкурсів:

- Аксьонова Наталя Володимирівна, канд. іст. наук, доцент кафедри українознавства філософського факультету: **«Дистанційна залікова робота з курсу «Історія української культури»**. Залік з 20 тестових питань дозволяється скласти лише за однієї спроби у доволі стислий час – 1 питання = 1 хвилина, що не дає можливість підглянути вірну відповідь, особливо у питаннях з визначенням ілюстрацій. Курс розбито на 10 хронологічних періодів за випадковим вибором студент(ка) отримує за допомогою програми з кожного періоду 2 тестових запитання, що дає можливість простежити ступінь оволодіння матеріалом у хронологічній послідовності, причинно-наслідкових зв'язках. Більше 20 % тестових запитань містять ілюстративну складову, що вимагає від студентів візуального розпізнавання культурної спадщини рідної держави. Ілюстрації в тестах дозволяють більш повно оцінити рівень засвоєння і компетенції студентів щодо відтворення епох і напрямів культурного життя в певних об'єктах матеріальної культури;
- Казанков Роман Юрійович, старший викладач кафедри українознавства, кандидат історичних наук, філософський факультет: **«Дистанційний курс з історії України»**. Складається з двох розділів та

охоплює період від найдавніших часів до сьогодення, об'єднаних у 12 лекцій. В рамках вивчення курсу передбачено проведення 4 практичних завдань у формі написання есе (обсягом 4-5 сторінок) з максимальною оцінкою у 5 балів за кожне завдання. Подано методичні рекомендації щодо підготовки та виконання завдання, а також критерії оцінювання відповідного напрямку роботи. Наприкінці кожного розділу заплановані тестові завдання з автоматичним визначенням кількості балів;

- Куліш Сергій Миколайович, професор кафедри українознавства філософського факультету, доктор педагогічних наук: **«Банк документальних фільмів з історії України»**. Документальні фільми з історії України призначені для демонстрації на лекціях та практичних заняттях обсягом 5-10 хвилин кожний;

- Мариняк Руслана Степанівна, канд. філол.н., доцент кафедри українознавства, філософський факультет: **«Дистанційний курс «Історія української культури»**. Курс розбито на три самостійних блоки; кожна з тем входять до блоку забезпечена системою запитань, що потребують відкритої відповіді, тестом та підбіркою ілюстрацій, дотичних до теми. Програма залишає відкритим доступ до кожного із завдань упродовж зазначеного часу, після чого закривається і перестає бути доступною. Консультації в режимі чату та дедлайн-консультації визначено чітко. Залікова робота укладена таким чином, щоб дати можливість продемонструвати одержані в ході дистанційного опанування курсу знання й одержати належну кількість балів.

- Потоцький Вячеслав Петрович, доцент кафедри українознавства філософського факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна: **«Історія України: методичні рекомендації до самостійної роботи студентів (в електронному вигляді)»**. Тематична структура методичних рекомендацій відповідає відповідній навчальній програмі дисципліни «Історія України». Вона складається з 12 тем. Містить у собі: викладену у вигляді тез лекційну частину; завдання для самоконтролю (по 10 після кожної теми); тестові завдання (по 10 після кожної теми і ще 150 після закінчення курсу); короткі біографічні довідки про видатних діячів української історії та культури; список літератури до кожної теми та загальний;

- Серьогіна Н.С., доцент, кандидат історичних наук, кафедра українознавства філософського факультету: **«Ділові, рольові та імітаційні ігри. Ділова гра: Баскський і каталонський націоналізм і територіальна єдність Іспанії»**. Дві групи студентів - «представники басків і каталонців» і «представники офіційного Мадрида» - висувають і критикують відповідні аргументи один одного. Моделюється ситуація гострого міжетнічного конфлікту. Кожна група окремо збирає інформацію про даний конфлікт і від імені кожної з позначених сторін аргументує відповідну позицію. Третя група - «міжнародні експерти» ставить питання, дає оцінку аргументам протистоячих сторін, займається пошуками точок зіткнення, пропонує компромісні методи вирішення міжетнічних конфліктів;

- Чорний Дмитро Миколайович, д. іст. наук, проф., зав. кафедри українознавства філософського факультету спільно із Центром електронного навчання (директор – Тимченко А.М, інженер Овчінніков О. В.) ХНУ імені В.Н. Каразіна **навчальний відеофільм «Шляхом модернізації: Харків і харків'яни ХІХ – на початку ХХ ст.»**. Складається з 3-х серій тривалістю від 7 до 18 хвилин. Записаний текст лекції Д.М. Чорного на тему курсу «Історія Слобідської України» та використаний відеоряд з історичної кінохроніки, старовинних фотографій та оригінальних відеозйомок сучасного Харкова з метою «прив'язки» подій та дійових осіб минулого до сучасного простору міста. Розробка візуалізує інформацію про минуле Харкова та його присутність в суспільній пам'яті сучасного покоління, надає можливість ознайомитися із темою курсу будь-якому студенту, сприяє поширенню інформації про університет в широких колах громадськості;
- Чугуєнко Михайло Віталійович, доцент, кандидат філософських наук, кафедра українознавства, філософський факультет: **«Історія моєї родини у контексті історії України»**. Методика спрямована на вивчення студентами і осмислення базових проблем української історії крізь призму власних родоводів, історії родини, що створює додаткову потужну особисту мотивацію вивчати предмет; на практиці студенти освоюють сучасні методики історичного дослідження (усна історія, студії колективної і історичної пам'яті, історична антропологія тощо).

3.13. Розробка електронних (дистанційних) курсів за заочною формою навчання, запровадження елементів електронного навчання при навчанні за денною формою (надати назви курсів, прізвища викладачів-розробників).

Постійно оновлюються та використовуються у навчанні електронні курси для дистанційного навчання проф. Чорним Д. М., проф. Кулішем С. М., доцентами Аксьоновою Н. В., ст. викл. Казанковим Р. Ю., доц. Серьогіною Н.С. з «Історії України», доцентами Максименком В. Ф., Курушиною М.А., Мариняк Р.С. – «Українська мова за професійним спрямуванням», доцентом Мариняк Р.С. – «Історія української культури»

3.11. Викладання англійською мовою (які дисципліни викладаються, кількість НПП, які беруть участь у викладанні).

Розроблений НМК доц. М. В. Чугуєнком – Introduction to Contemporary Urban Theory, що викладатиметься для студентів освітньої програми «Урбаністичні студії».

3.12. Наявні проблеми та шляхи їх вирішення. Недостатня забезпеченість кафедри оргтехнікою стримує можливості впровадження в навчальний процес нових методів та прийомів навчання. Планується подати заявки щодо отримання комп'ютерної техніки та по-можливості, залучати кошти спонсорів, розпочати роботу із створення веб-сайтів кафедри та Вісника кафедри Серія «Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки».

4. Міжнародне та міжвузівське співробітництво. Наводяться дані про виконання існуючих угод про співробітництво, роботу з укладання нових угод, результати цієї діяльності.

1. В ході виконання наявних угод про співпрацю із Інститутом Всходнім Університету імені Адама Міцкевича (проф. К. Петкевич, Познань) та Канадським інститутом українських студій (проф. Кравченко В., Едмонтон) і персональних зв'язків з Е. Нарвселіус (Лундський університет, Швеція) – залучені як члени редколегії та підготовлено до друку два випуски Вісника Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки» (Випуск 26, 27) здійснювалося рецензування статей, поданих для публікації у Вісниках.

2. Індивідуальне співробітництво фахівців:

Доц. А. М. Домановський

2018 р. став співредактором збірки наукових статей «Візантіїщина»: візантійський цивілізаційний спадок у Центрально-Східній Європі / За ред. А. Домановського, О. Файди; уклад. М. Домановська. Харків: Майдан, 2018. 332 с. Зміст збірки (у форматі .pdf) додається.

Серед авторів статей такі закордонні науковці: *Бирледяну Віржиліу* – доктор історичних наук, доцент, провідний науковий співробітник Інституту Історії Академії Наук Молдови; *Дзярнович Олег* – кандидат історичних наук, доцент, старший науковий співробітник Інституту історії НАН Білорусі; *Лідов Алексеї* – академік Російської академії мистецтв, директор Наукового центру східнохристиянської культури, завідувач відділом Інституту світової культури Московського державного університету імені М. В. Ломоносова; *Петрунін Юрій* – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри математичних методів та інформаційних технологій в управлінні факультету державного управління Московського державного університету імені М. В. Ломоносова.

- Збірку «Візантіїщина»: візантійський цивілізаційний спадок у Центрально-Східній Європі / За ред. А. Домановського, О. Файди; уклад. М. Домановська. Харків: Майдан, 2018. 332 с. видано за фінансової та організаційної підтримки Програми імені Ковальських Канадського інституту українських студій Альбертського університету та Української асоціації візантійських студій.

- Доц. А. Домановський взяв участь у International MAG Convention “The Image of the Self”. Lviv, Ukraine June 27–29, 2018 з доповіддю “«Romaioi» after the fall of Constantinople: former subjects of the Byzantine Empire between the state, religious and ethnic dimensions of identity” [«Ромеї» після падіння Константинополя: колишні піддані Візантійської імперії між державницьким, релігійним та етнічним вимірами ідентичности] на секції «Controversial Narratives in Historical Perspective».

- Під час роботи міжнародної наукової конференції «Чорне море та Причорномор'я як контактна зона цивілізацій та культур» (Харків, 22–23 листопада 2018 р.) проведено перемовини і укладено попередні домовленості про подальшу співпрацю з фахівцем з візантиністики,

професоркою, докторкою Ліліаною Сімеоновою, науковою співробітницею Інститут балканських студій і Центра фракології Болгарської Академії Наук.

Проф. Г.Г. Грінченко очолює Українську асоціацію усної історії, яка за ініціативи Фундації Добра Воля (Краків) створила Український громадський архів усних історій (осінь 2017 р.) та протягом 2018/2019 рр. регулярно поповнює архів. Архів функціонує за фінансової підтримки Польсько-Американського Фонду Свободи в рамках програми RІТА – «Зміни в регіоні». Докладна інформація – на сайті: <http://oralhistory.com.ua/chleni/chleni-asoc.html>

Аспірант А. О. Пикало брав участь у здійсненні Міжнародного проекту "Виртуальная память", в якому приймають участь науковці України, Польщі, Німеччини та РФ. Міжнародна команда проекту у жовтні 2018 р. та березні 2019 р. в Мінську розробляла основні положення історичного онлайн-проекту, метою якого є популяризація пам'яті про минуле в віртуальному просторі.

Л.О.Удовенко: здійснила переклад і мовне редагування статті Т. Чугуя "Князь Роман Мстиславович в русько-польських відносинах другої половини XII століття", надруковане в історичному часописі "Кліо" (Klio. Czasopismo poświęcone dziejom Polski i powszechnym, t. 41 (2) / 2017, s. 31-52). Переклад статті Т. Чугуя "Князь Роман Мстиславович в русько-польсько-німецьких відносинах кінця XII- початку XIII століття", здійснений 2018 року, ще не надруковано.

Д.М. Чорний: виступив з доповіддю на міжнародній конференції «Ukrainskie slady w Wielkopolsce: historia, kultura, jezyk» м. Познань, 9.05.2019 р.

3. Протягом 2018/2019 року в рамках роботи кафедри українознавства як опорної з викладання «Історії України» щодо реалізації основних проектних напрямів діяльності Харківського університетського консорціуму головні заходи здійснювалися по таких напрямках: проведення наукових конференцій, науково-практичних семінарів для викладачів і студентів; рецензування та презентації навчальної літератури; підготовка студентів для виступу на студентських наукових конференціях; публікація наукових статей у «Віснику Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна»; організація стажування викладачів вищих навчальних закладів та інші заходи.

5. Виховна робота, взаємодія зі студентським самоврядуванням та його органами. Наводяться дані про роботу кураторів, роботу в гуртожитку, участь в організації дня факультету, спортивних змагань тощо).

Куратори академічних груп: ст. викладач О.Є.Філатова, доценти В. П. Потоцький, М. А. Курушина, Р.С. Мариняк здійснювали роботу згідно із планом виховної роботи філософського факультету.

Взаємодія із студентським самоврядуванням здійснювалася шляхом обговорення результатів студентського моніторингу «викладач очима студентів». В результаті були прийняті рішення щодо суттєвого оновлення та осучаснення

навчальних курсів, що читаються на факультетах університету з метою максимального наближення їх до потреб студентів тієї чи іншої спеціальності. Питання розглядалися на засіданнях кафедри тричі протягом навчального року.

6. Робота зі створення безпечних умов праці та навчання, забезпечення протипожежної безпеки.

На кафедрі кожні пів року проводяться інструктажі із дотримання безпечних умов праці та навчання, забезпечення протипожежної безпеки, ведуться «Журнал адміністративно-громадського контролю за охороною праці» та «Журнал реєстрації з питань охорони праці на робочому місці» (повторні інструктажі – 03.09.2018).

7. Завдання кафедри у наступному навчальному році.

У наступному навчальному році пріоритетними в роботі кафедри будуть заходи із реалізації «Стратегії розвитку Каразінського університету на 2019-2025 роки». З урахуванням європейських та світових освітніх стандартів буде здійснюватися подальше вдосконалення НМК із дисциплін, викладання яких забезпечує кафедра; поширення дистанційної системи навчання згідно із графіком, встановленим факультетами та Центром дистанційної освіти; видання науково-методичної літератури; здійснення прийому на бакалаврат за освітньою програмою «Урбаністичні студії»; сприяння академічній мобільності викладачів та осіб, що навчаються; публікація статей у світових наукових журналах з імпакт-фактором та, зокрема, у журналах реферативної бази даних Scopus, просування Вісника кафедри Серія «Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки» до провідних науково-метричних баз; створення умов для отримання викладачами кафедри сертифікатів B2 з англійської мови в рамках реалізації стратегії розвитку університету.

Звіт затверджено на засіданні кафедри від 19 вересня 2019 р., протокол № 2.